

کاهش تولید اوپک برای حمایت از بهای نفت

سازمان کشورهای صادرکننده نفت (اوپک) برای جلوگیری از کاهش بیشتر بهای نفت، باید روزانه ۸۰۰ هزار بشکه از تولید خود بکاهد. اعضای اوپک در حالی به استقبال نشست پنجم ژوئن می‌روند که سمیر کمال، نماینده لیبی در هیات عامل سازمان و رئیس برنامه‌ریزی وزارت نفت این کشور تاکید کرده که اوپک برای جلوگیری از کاهش بیشتر قیمت نفت مجبور به تغییر روند کنونی و کاهش ۸۰۰ هزار بشکه‌ای تولید روزانه خود است. این در حالی است که اعضای اوپک در آخرین نشست خود با وجود افت بیش از ۵۰ درصدی قیمت‌های جهانی نفت خام، نتوانستند بر سر کاهش سطح تولید خود به توافق برسند.

استسگه

نفت و ایران ۲۰۱۶

ترجمه: صفیه رحمانی طی هفته‌های اخیر و با قوت گرفتن احتمال امضای یک توافق جامع مشترک میان ایران و ۵+۱، گمانه‌زنی‌ها و برآوردها از آینده بازار نفت با توجه به این توافق افزایش یافته است.

روزنامه آمریکایی وال استریت ژورنال، در شماره آنلاین دیروز خود در مقاله‌ای که در ستون «شنیده‌ها» منتشر شد نوشت:

ذخایر استراتژیک آمریکا، پس از آنکه در دهه ۶۰ و ۷۰ میلادی، نفت به‌عنوان سلاحی از سوی اعراب به کار گرفته شد، تشکیل شدند و هدف از آنها نیز مواجهه با شرایط ویژه در بازار انرژی است، اما اینک میزان ذخایر استراتژیک ایران و پتانسیل تولید این کشور پس از رفع تحریم‌های غرب، به نوعی برابری با توان آمریکا در بازار انرژی رسیده است. اگرچه این دو از لحاظ اندازه با یکدیگر برابری نمی‌کنند اما با توجه به موقعیت استراتژیک ایران، این کشور می‌تواند از ۳۰ میلیون بشکه نفتی که اندوخته است، برای ایجاد اثری مشابه توان آمریکا استفاده کند.

ایران در سال ۲۰۰۸ میلادی (۱۳۸۷) روزانه نزدیک به ۳/۹ میلیون بشکه نفت تولید می‌کرد که این میزان پارسال به حدود ۲/۴ میلیون بشکه رسید.

از آنجا که مشکل اصلی تهران طی چند سال اخیر، فروش نفت و دریافت وجه این فروش بوده است، بنابراین ناگزیر تولید خود را کاهش داده و مازاد تولید خود را که قادر به فروش آن نیست ذخیره کرده است.

اکنون و در صورتی که تحریم‌های اقتصادی غرب علیه تهران یکباره رفع شوند، ایران می‌تواند ۳۰ میلیون بشکه نفت مازاد خود را در بازارهای جهانی به فروش برساند که در صورتی که این روند تا پایان سال ۲۰۱۶ میلادی ادامه یابد، بازارهایی که اینک نیز ۱/۵ میلیون مازاد عرضه دارند، با ۲۰۰ هزار بشکه افزایش عرضه دیگر نیز در روز مواجه خواهند بود. از سوی دیگر، آمار و ارقام و داده‌های رسمی نشان می‌دهد که به محض رفع تحریم‌ها، ایران قادر خواهد بود طی مدت یک‌سال ۷۰۰ هزار بشکه بر تولید فعلی خود بیفزاید، رشدی که بدون شک در نبود افزایش تقاضا می‌تواند قیمت نفت خام در بازارهای جهانی را با سقوط آزادی دیگر و تا مرز قیمت‌های تکریمی پایین بیاورد.

این در حالی است که در سال ۲۰۱۴ میلادی رویدادی کم‌نظیر در بازار نفت، قیمت این محصول را طی سه فصل پایانی کاهش داد تا به کمتر از نیمی از قیمت ابتدای سال آن برسد و حتی افزایش درخواست‌های

زمستانی و سرمای شدید نیمکره شمالی نیز نتوانست اثر زیادی در بازگشت قیمت داشته باشد. اکنون برآوردهای شرکت‌های انرژی و دولت‌ها نشان می‌دهد که سال ۲۰۱۶ میلادی آستان یک رویداد عجیب دیگر است. کارشناسان

معتقدند که در سال ۲۰۱۶ میلادی در هر چهار فصل سال، میزان تولید نفت خام افزایش پیوسته‌ای خواهد داشت و این تنها به تولید نفت شیل آمریکا محدود نخواهد شد؛ اتفاقی که اگر در کنار توافق هسته‌ای ایران به وقوع بپیوندد، یک کابوس نفتی را -دست‌کم برای کشورهای صادرکننده نفت- رقم خواهد زد.

۱۰۰ میلیارد بشکه زیر پای لندن

در تحولی دیگر دپارتمان کشف و توسعه شرکت سرمایه‌گذاری نفت و گاز انگلستان روز پنجشنبه اعلام کرد جست‌وجوهای این شرکت منجر به کشف یک میدان نفتی عظیم در جنوب لندن و در نزدیکی فرودگاه گتویک شده است که ذخایر آن حدود ۱۰۰ میلیارد بشکه برآورد می‌شود. این میزان نفت، بیش از دو برابر کل نفتی است که بریتانیا از سال ۱۹۴۰ تاکنون از دریای شمال استحصال کرده است. اگرچه میزان ذخایر قابل برداشت این میدان بین سه تا ۱۵ درصد تخمین زده می‌شود، اما همین مقدار نیز برای تغییر در معادلات بازار نفت و آینده انرژی انگلستان کافی است. میدان مذکور که در خشکی و در جنوب لندن واقع شده است، به گفته استافان سندرسون، مدیرعامل شرکت نفت و گاز انگلستان، در حد و اندازه‌های جهانی است.

انگلستان نیز مانند دیگر کشورهای تولیدکننده نفت، طی شش ماه اخیر، آسیب‌های زیادی از افت شدید قیمت نفت خام دیده است و درواقع نخستین چاه‌های تعطیل‌شده به دلیل خروج از صر ف اقتصاد، در حوزه دریای شمال و در میان چاه‌های بریتانیایی بودند. اکنون این میدان تازه کشف شده که البته نزدیک به ۹۰ درصد آن به دلیل ملاحظات زیست‌محیطی و مشکلات فنی، قابل استخراج نیست، امیدهای تازه‌ای برای بازیابی رشد اقتصادی خود یافته است.

قیمت نفت خام در بازارهای جهانی طی هفته گذشته مجدداً سیر نزولی داشت و اکنون حدود ۵۵ دلار است. ۹ میلیارد بشکه از ذخایر تازه کشف شده متعلق به شرکت سرمایه‌گذاری نفت و گاز بریتانیا است و بقیه آن طی قراردادهای استخراج به دیگر شرکت‌ها واگذار خواهد شد.

انگلستان نیز مانند دیگر کشورهای تولیدکننده نفت، طی شش ماه اخیر، آسیب‌های زیادی از افت شدید قیمت نفت خام دیده است و درواقع نخستین چاه‌های تعطیل‌شده به دلیل خروج از صر ف اقتصاد، در حوزه دریای شمال و در میان چاه‌های بریتانیایی بودند

#

اقتصاد ایران به صادرات نفت وابسته است، تحریم‌های اعمال شده از سوی غرب، توانایی فروش نفت به بازارهای جهانی را تضعیف کرده‌است. ایران در حال حاضر تنها یک میلیون و ۳۰۰ هزار بشکه نفت صادر می‌کند و این در حالی است که صادرات این کشور در نیمه سال ۲۰۱۲، پیش از زمانی که تحریم‌ها اعمال شدند، روزانه دو میلیون و ۵۰۰ هزار بشکه بود.

مهدی عسلی، مدیرکل امور اوپک و روابط با مجامع انرژی وزارت نفت معتقد است از منظر اقتصادی هر شوکی که به قیمت نفت وارد شود، ممکن است آن را در هر جبهتی حرکت دهد. مانند اکنون که قیمت نفت سیر نزولی به خود گرفته است.

با توجه به تغییرات احتمالی در سیاست خارجی ایران پس از لغو تحریم‌ها، اولویت‌های مختلفی برای صنعت نفت ایران مطرح می‌شود. به نظر شما، برای ایران بهای نفت باید مهم تر باشد یا رسیدن به سهمیه قبلی کشور؟ معادله هزینة- فایده را در این زمینه چگونه ارزیابی می‌کنید؟

هدف کشور ما هم مانند هر کشور تولید و صادرکننده دیگر نفت، به حداکثر رساندن سود ناشی از تولید نفت است که حاصل جمع جبری درآمد نفت، منهای هزینه تولید آن است. از آنجا که خوشبختانه هزینه تولید یک بشکه نهایی نفت در ایران نسبت به اکثر مناطق نفت‌خیز دنیا پایین تر است، بنابراین چنانچه بازارهای نفت رقابتی باشد و عرضه نفت ما هم به تنهایی بخش کوچکی از عرضه جهانی نفت باشد، با توجه به پایین تر بودن هزینه تولید ما، تولید بیشتر همراه با منفعت بیشتر برای کشور خواهد بود. اما نکته آن است که ایران عضو سازمانی است که بخش قابل توجهی از نفت خام دنیا را تولید می‌کند و حدود ۴۰ درصد تجارت جهانی نفت در اختیار اعضای این سازمان است که با توجه به پایین بودن هزینه تولید این کشورها، در مجموع این سازمان از قدرت بازار بالایی برخوردار است. شش‌صنخ قدرت بازار اوپک حدود ۶۰ درصد است که هنوز قابل حال اگر اوپک به‌طور دسته‌جمعی عمل

مهدی عسلی مدیرکل امور اوپک وزارت نفت در پاسخ به فرهیختگان مطرح کرد

راهکار جایگزین نفت برای یارانه‌ها

مفهوم اقتصاد بدون نفت

به اعتقاد مهدی عسلی، مدیرکل امور اوپک و روابط با مجامع انرژی وزارت نفت، اقتصاد بدون نفت یعنی آنکه صنعت بالادستی نفت، بخش کوچکی از کل اقتصاد کشور باشد یا به عبارت دیگر، بخش‌های غیرنفتی اقتصاد انقدر بزرگ شوند که صنعت بالادستی نفت به‌طور نسبی، بخش کوچکی از اقتصاد ملی باشد؛ مثلاً ۱۰ درصد یا کمتر. در این صورت نوسان‌های قیمت نفت نمی‌تواند تأثیر مهمی بر رشد اقتصادی کشور بگذارد. «اینکه برای رسیدن به اقتصاد بدون نفت، تولید و صادرات نفت را متوقف کنیم، طبعاً عاقلانه نیست زیرا اولاً ممکن است با پیشرفت فناوری در عرضه انرژی‌های غیرمتعارف و منابع تجدیدشونده انرژی، اصولاً تقاضا برای نفت ایران خیلی کاهش یافته یا از بین برود که در این صورت فرصت استفاده بهینه از یک ثروت ملی قابل توجه از دست رفته است و ثانیاً سرمایه‌گذاری از محل درآمدهای نفت در صنعت نفت، زیرساخت‌ها و سایر صنایع، می‌تواند رشد اقتصادی کشور را تسریع کند. بنابراین عدم استفاده از این منابع سرمایه‌گذاری، عاقلانه نیست.»

تولید نفت در آمد نفتی را بالا برد.

با توجه به اینکه بسیاری از مخازن نفتی ما به دلیل عدم توزیع گاز، دچار مشکل است و با عنایت به اینکه عربستان و کشورهای هم‌پیمانانش به واسطه رقابت با ایران بر سر منابع نفت و گاز، احتمالاً چندان روی خوشی به این توافق نشان نمی‌دهند، اولویت کاری وزارت نفت در این زمینه چه باید باشد؟

اولویت کاری وزارت نفت توسط مقامات وزارتخانه از جمله وزیر محترم نفت بارها اعلام شده که پارسال نیز نتایج تأکید بر این اولویت‌ها از نظر افزایش ظرفیت تولید گاز طبیعی با شروع بهره‌برداری از فاز ۱۲ پارس جنوبی و افزایش تولید نفت، تا حدودی نمایان شد. این اولویت‌ها با لغو تحریم‌ها تغییر نمی‌کند.

کند، می‌تواند روی قیمت اثر بگذارد اما کشوری که به تنهایی حدود سه درصد تولید جهان را دارد نمی‌تواند قیمت‌ها را به‌طور قابل توجهی تحت تأثیر قرار دهد و ملاحظه هم کردیم که با انتشار اخبار مربوط به توافق ۵+۱ با ایران برای تنظیم قرارداد نهایی در مورد برنامه هسته‌ای ایران، بازار نفت زیاد تحت تأثیر قرار نگرفت. بنابراین در این شرایط که اوپک حاضر نیست به‌طور جمعی عمل کند و با مدیریت تولید، بازار را با ثبات و قیمت‌ها را در سطح قابل قبول قرار دهد، موضع اعلام شده از سوی وزیر محترم نفت ایران کاملاً درست است و ما نمی‌توانیم به تنهایی بار سایر کشورها را به دوش بکشیم و چون افزایش تولید ما تأثیر زیادی بر قیمت نخواهد داشت، بنابراین باید با افزایش

نفت و انرژی

فرهیختگان

منهای نفت

ایران آماده افزایش صادرات گاز به ترکیه است

خرید حجم بیشتر، قیمت کمتر

شرکت ملی گاز ایران آمادگی افزایش صادرات گاز به ترکیه را دارد.

سال ۱۹۹۶، ایران و ترکیه قرارداد ۲۵ ساله‌ای را با هدف صادرات سالانه تا ۱ میلیون مترمکعب گاز امضا کردند. از سال ۲۰۰۲، ایران روزانه ۳۰ میلیون مترمکعب گاز به ترکیه صادر می‌کند به‌طوری‌که در سال ۲۰۱۳، با صدور حدود هشت میلیارد مترمکعب، پس از روسیه دومین تأمین‌کننده گاز ترکیه محسوب می‌شده است.

ترکیه در این مدت، بارها به عناوین مختلف، از ایران به دیوان داور بین‌المللی لاهه شکایت کرده که آخرین مورد آن، شکایت از ایران بابت ضعف زیرساخت‌های صدور گاز به این کشور بود که البته این ادعا در دادگاه بین‌المللی رد شد. اما دیگر شکایت ترکیه، مربوط به قیمت گاز وارداتی از ایران است.

حمیدرضا عراقی، معاون وزیر نفت در امور شرکت گاز با اشاره به اینکه نتیجه این شکایت ظرف یک ماه آینده اعلام می‌شود، اظهار داشت که تا آن زمان، وفق مقررات صادرات گاز به ترکیه انجام می‌شود و این در حالی است که ایران این آمادگی را دارد که صادرات گاز به ترکیه را افزایش هم بدهد. قیمت صادرات گاز فرمولی از قیمت نفت، فسر آورده و انواع هیدروکربن‌هاست و شامل ۱۰ شاخص می‌شود و با افزایش و کاهش آن تغییر می‌کند.

ترکیه در ارتباط با ادعای قیمت در بازارهای جهانی با استناد به خرید گاز از روسیه، بازار انرژی‌های غیرگاز در این کشور را جمع‌بندی کرده و معتقد است که این گاز نسبت به انرژی‌های دیگر گران بوده و ایران باید آن را ارزان کند.

امکان مشارکت ایران در خط لوله گازی ترنس آدریاتیک

درهای ورود و مشارکت در طرح ساخت خط لوله گازی ترنس آدریاتیک (تاپ) به روی سهامداران جدید از جمله ایران باز است.

این خط لوله که گاز آذربایجان را به بازارهای اروپا ترانزیت خواهد کرد، به‌عنوان یک منبع جایگزین با گاز روسیه و کاهش وابستگی اروپا به گاز این کشور در نظر گرفته می‌شود و موقعیت خوبی برای دیگر سهامداران به‌ویژه ایران به وجود می‌آورد.

خط لوله ۸۷۰ کیلومتری ترنس آدریاتیک به خط لوله گازی ترنس آناتولین (تاناپ) در نزدیکی مرز ترکیه- یونان می‌پیوندد و پیش از رسیدن به جنوب ایتالیا، از خاک یونان و آلبانی و دریای آدریاتیک می‌گذرد و قرار است گاز فاز دوم میدان شاه‌دنیز را تا پایان این دهه، به اروپا ترانزیت کند.

به باور لیزا کیورت، رئیس روابط عمومی طرح ساخت خط لوله گازی تاپ، ایران پس از لغو تحریم‌ها باید به مشارکت در چنین طرح‌هایی بسیار علاقه‌مند باشد. هرچند که ورود سهامداران جدید مسلماً می‌تواند به ارزش راهبردی آن نیز بیفزاید.

این در حالی است که پیش از این، مقام‌های آذری نیز امکان پیوستن ایران به پروژه صادرات گاز آذربایجان به اروپا و استفاده از خط لوله تاناپ را بررسی کرده و گفته بودند، اگر ایران در آینده گاز داشته باشد، گزینۀ دیگری به جز استفاده از خط لوله تاناپ برای عرضه گازش به دیگر بازارها را ندارد.

درپچه

برتری یافت و سیر نزولی بهای نفت به دلیل پیشی گرفتن عرضه بسر تقاضا، به روند خود ادامه داد. اما اکنون زنگنه با بیان اینکه به نظر می‌رسد راهبرد کنونی اوپک (تغییر ندادن سقف تولید روزانه ۳۰ میلیون بشکه) اثرگذار نبوده، معتقد است چون بازار به ثبات دلخواه نرسیده، باید راهبرد را تغییر داد. بهای جهانی نفت خام از ژوئن پارسال تاکنون، با بیش از ۵۰ درصد افت روبه‌رو بوده که تا حدودی این روند به دلیل تصمیم اوپک برای تثبیت سقف تولید و حمایت عربستان از این تصمیم رخ داده است.

می‌تواند شوک قیمتی جدیدی را به بازار وارد کند. با این حال، زنگنه معتقد است با توجه به مازاد عرضه در بازارهای جهانی، اعضای اوپک باید پیش از نشست ماه ژوئن درباره سطوح تولید با یکدیگر رایزنی کنند. اوپک در آخرین نشست خود (۶ آذرماه ۹۳)، با ثابت نگه داشتن سقف تولید، به کاهش بیشتر بهای نفت در بازارهای جهانی دامن زد. در این نشست، تفکر عربستان و هم‌پیمانانش مبنی بر بازپس‌گیری سهم خود از بازار، بر تفکر دیگر اعضای اوپک مبنی بر کاهش سقف تولید،

همزمان با افزایش توزیع گاز صورت گرفت

رکوردشکنی توزیع گاز شیرین در فاز ۱۲

رکورد تولید و توزیع گاز در فاز ۱۲ پارس جنوبی در آغاز سال ۹۴ با توزیع ۸۰ میلیون مترمکعب گاز به شبکه سراسری، شکسته شد. فاز ۱۲ پارس جنوبی، ۴۶ اسکنده‌پارسال به صورت رسمی افتتاح شد. این فاز بزرگ‌ترین پروژه توسعه‌ای پارس جنوبی از نظر حجم کار، میزان سرمایه‌گذاری و تولید به شمار می‌رود که با بهره‌برداری کامل آن، روزانه سه میلیارد فوت مکعب گاز ترش (معادل ۷۵ میلیون مترمکعب گاز شیرین) به شبکه سراسری توزیع می‌شود. به گفته رسول فلاحت‌نژاد، مجری فاز ۱۲ میدان مشترک پارس جنوبی، هم‌اکنون سه سکوی دریایی فاز ۱۲ با ۲۹ حلقه چاه در مدار تولید است که بیش از ۵۰ میلیون مترمکعب در روز گاز برداشت می‌کند. قرار است به‌زودی با تکمیل پنج حلقه چاه دیگر، برداشت از مخزن فاز ۱۲ از مرز ۶۰ میلیون مترمکعب در روز عبور کند؛ همچنین ظرفیت پالایش تأسیسات خشکی در شش ردیف عملیاتی تعریف‌شده قادر به شیرین‌سازی گاز به میزان ۱۴ میلیون مترمکعب در روز است. در این فاز ۱۲ هزار بشکه میعانات گازی و ۷۵۰ تن گوگرد نیز برای صادرات تولید می‌شود.

خبر

ایران و پاکستان از مدت‌ها پیش بر سر فروش گاز طبیعی و ساخت خط لوله انتقال گاز میان دو کشور به توافق رسیده‌اند و حتی ایران بخش مربوط به خود از خط لوله «ای‌پی» را تکمیل کرده است، اما اسلام‌آباد به دلیل تهدیدهای آمریکا تاکنون به تعهدهای خود عمل نکرده است و همین مساله نیز سبب شد تا بحران انرژی در پاکستان تشدید شود، اما با پیشرفت مذاکرات هسته‌ای میان ایران و کشورهای عضو گروه ۵+۱، پاکستان نیز در تلاش است قرارداد خط لوله صلح را اجرایی کند. البته این اقدام چین در توسعه زیرساخت‌های پاکستان در حالی انجام می‌شود که کشورهای دیگر به دلایل مختلف از جمله عدم ثبات در این کشور، تمایل چندانی به انجام سرمایه‌گذاری‌های بزرگ در این کشور ندارند.

چهره خبر

